

Intro

Het duo **farris.schöning** won de gesloten wedstrijd voor het ontwerp van de herinrichting van de zaal 'De Loketten' en ook de opdracht voor het ontwerp van de nieuwe ontvangstbalie in hetzelfde gebouw werd via een tweede wedstrijd aan hen toegewezen.

Deze ontwerpen bieden een antwoord op de praktische vraagstelling van het Vlaams Parlement waarbij ze op een mooie en elegante manier in de bestaande architectuur van het beschermd monument worden geïntegreerd.

De Loketten

historiek

De Loketten van het Vlaams Parlement bevinden zich in het voormalige postchequegebouw in Brussel dat in 1937 werd ontworpen door architect Victor Bourgeois. In zijn oorspronkelijke ontwerp kende hij deze zaal reeds een publieke functie toe. Bourgeois zag de lokettenzaal als de meest symbolische ruimte van het gebouw, de plaats waar de administratie in contact kwam met het publiek. Het diende de kracht van de postcheque uit te stralen.

Het grote volume van de zaal (78x22x8m) had als doel de dimensies van de straten van de stad in het gebouw over te nemen om zo een publieke binnenruimte te creëren. Deze gedachte werkte Bourgeois verder uit door de binnenwanden van de zaal af te werken met dezelfde materialen die voor de buitengevels gebruikt werden.

opdracht

Bij de herinrichting van het postchequegebouw voor het Vlaams Parlement werd de lokettenzaal volledig gerestaureerd.

Aansluitend bij het originele doel wil het Vlaams Parlement van De Loketten opnieuw een Vlaamse ontmoetingsplaats in Brussel maken, een 'overdekt marktplein' waar een aantal functies — essentieel om de transparantie en openheid van het Vlaams Parlement te beklemtonen — in een weloverwogen combinatie aan bod komen: een lees- en informatiehoek, een parlamentswinkel, een brasserie en een ruimte voor tentoonstellingen en/of voordrachten, debatten en culturele evenementen. Dit project wordt beschouwd als een visitekaartje voor het Vlaams Parlement.

concept

Het concept voor de inrichting van De Loketten is gebaseerd op het idee van een paviljoen dat als een los element in de ruimte wordt geplaatst. De moeilijkheid bij deze opdracht was de confrontatie met de rationele en repetitieve architectuur van Victor Bourgeois. Om geen concurrentie aan te gaan met dit beschermd monument, neemt het ontwerp letterlijk afstand.

Inhoudelijk wordt er wel een verband gelegd met de bestaande architectuur door een aantal architecturale kenmerken over te nemen.

Het ontwerp heeft ook als doel de relatie van de activiteiten in het paviljoen ten opzichte van de omgeving te bevorderen.

realisatie

Er wordt afstand genomen van de architectuur doordat het ontwerp zowel in vorm als materiaalgebruik verschillend is van de lokettenzaal. Het paviljoen wordt bovendien fysisch los gemaakt van de ruimte doordat het op een zwevend platform is gebouwd. De indirecte verlichting onderaan de verhoogde vloer versterkt dit visuele effect.

Architecturaal heeft het paviljoen een inhoudelijke relatie met De Loketten zowel via de modulariteit die terug te vinden is in de architectuur als in de aandacht voor de details.

Om het zicht op de lokettenzaal optimaal te vrijwaren, is het paviljoen zo transparant mogelijk ontworpen. Hiervoor zijn de kolommen en het plafond zo smal en dun mogelijk uitgewerkt.

De duplex zorgt ervoor dat het gebouw op een nieuwe manier ervaren wordt. De verdieping, met extra opening, creëert voor de bezoeker van De Loketten voor het eerst nieuwe gezichtspunten. Van de straatzijde wordt er een interactie gecreëerd met wat zich binnen afspeelt en wordt de nieuwsgierigheid van de buitenwereld gewekt.

functies

De opdracht bestond erin om verschillende functies in één ontwerp te plaatsen: een brasserie, een winkel, een forum en een leeshoek. In plaats van deze functies naast elkaar te plaatsen, is het conceptuele uitgangspunt van het paviljoen om deze functies in elkaar te verweven.

De glazen zuilen verspreid over het paviljoen doen zowel dienst als etalage voor de winkel als tentoonstellingsruimte in de brasserie. Daardoor is de winkel geen apart onderdeel maar maakt hij deel uit van de circulatie in het paviljoen. De aankoop van Vlaams design kan vanaf nu gecombineerd worden met een koffie of een lunch.

Om de brasserie ook een functie als forum te geven, hebben we in de centrale wand langs de trap een videowall voorzien. Deze kan gebruikt worden voor presentaties maar ook om de plenaire zitting virtueel bij te wonen.

Achter de centrale wand is een rustige ruimte voorzien die dienst doet als leeshoek. Naast een internetaansluiting zijn er kranten en tijdschriften die vrij geconsulteerd kunnen worden.

Op de verdieping is er voldoende ruimte om groepen tot een 60-tal personen op te vangen.

materiaalkeuze

De constructie is opgebouwd uit staal, afgewerkt met hout en geplaatst op een rubberen bodem om het beschermd monument niet te beschadigen. De parketvloer bestaat uit gerookte eik die donker geolied werd. Alle meubels zijn afgewerkt in moeraseik dat donker gekleurd werd. De afwerking in het keukengedeelte is uitgevoerd in roestvrijstaal.

De Balie

concept

Het concept voor de inrichting van de balie heeft zowel oog voor de vele technische specificaties die gevraagd werden als voor het historische karakter van de architectuur.

De stroom van bezoekers en het personeel zorgt voor een druk knooppunt in de centrale hal van het gebouw. De lokatie van dit knooppunt is uitermate geschikt voor de ontvangstbalie, maar de beschikbare ruimte is eerder beperkt. Het volume van het ontwerp schuift daarom als het ware door de raam boven de traphal en wordt deels een zwevend element.

Deze constructie biedt verschillende voordelen. Zo blijft de circulatie optimaal en is er voldoende ruimte voor 3 werkposten. Er ontstaat een zicht van 360° dat een uitstekend en discreet overzicht biedt. De bergruimte en kasten worden op een rustige manier geïntegreerd op de plaats waar vroeger een raam was. Bovendien zijn hierdoor verregaande ingrepen in de structuur van het gebouw overbodig en is de nodige klimatisatie op een eenvoudige manier gerealiseerd.

realisatie

Het zwevend volume wordt nog versterkt door het aanbrengen van indirecte verlichting onderaan. Op deze manier wordt een relatie gelegd met het paviljoen van De Loketten.

Om een zo open mogelijk onthaal te creëren is de balie overwegend opgetrokken uit glas dat als een omhulsel de vloer met het plafond verbindt.

Hierin bevinden zich het onthaal- en het bergingsmeubel die beiden opgetrokken zijn uit donkergekleurde moeraseik. Dit materiaal is ook terug te vinden in het ontwerp van het paviljoen voor De Loketten.